

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва,
стандартизації та біотехнології
Кафедра технології виробництва продукції тваринництва

Основи фахової діяльності

Методичні рекомендації до виконання
контрольної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
спеціальності 204 «ТВППТ» заочної форми навчання

Миколаїв 2016

УДК 167/168 (075.8)

ББК 45я 73 К64

Друкується за рішенням науково-методичної комісії факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології Миколаївського національного аграрного університету від 25.01.2016 р., протокол № 5.

Укладачі:

Г.І. Калиниченко — кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва, Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

О. М. Соболев — кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва, Херсонський державний аграрний університет.

С. П. Кот — кандидат біологічних наук, доцент кафедри зоогігієни та ветеринарії, Миколаївський національний аграрний університет.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Вивчення дисципліни студентами заочної форми навчання	7
1.1. Розподіл навчального часу.....	7
1.2. Перелік та короткий зміст лекцій.....	7
1.3. Перелік та план практичних занять.....	8
1.4. Консультації.....	8
1.5. Самостійна робота студентів.....	8
1.6. Форми заключного контролю знань.....	8
2. Завдання і методичні поради по виконанню контрольної роботи	9
3. Перелік питань для виконання контрольної роботи	11
Література	15

ВСТУП

Знання одних законів, тобто ознайомлення студентів із вже відомим, не відповідає прямому призначенню вищих навчальних закладів, вони повинні виховувати особистостей, які можуть самостійно здобувати знання, які володіють усіма здібностями для досягнення ще невідомого.

Д.І. Менделєєв

Курс «Основи фахової діяльності» у вищих навчальних закладах України вивчається з 1972 року. Вперше в Україні цей курс читав професор Кирило Борисович Свечін на зоотехнічному факультеті Української сільськогосподарської академії (нині Національний аграрний університет, м. Київ). У 1977 році він опублікував перший посібник «Введение в зоотехнию» (-М.: Колос, 1977.-160 с.), а у 1986 році його допрацював і перевидав у якості підручника. Метою курсу ставиться наступне: - навчити студента вчитися, самостійно здобувати знання, гуманізувати зооінженерну освіту.

Суспільна історія свідчить, що в усіх галузях людської діяльності важливою є освіта. Вона забезпечує людині можливість досягати високого рівня досконалості, методологічності й системності мислення, професіоналізму тощо. Суспільство в першу чергу повинне виховувати людину не бути фізиком, агрономом, зооінженером, лікарем чи ветеринарним лікарем, вчителем тощо, воно повинне навчити її бути людиною гуманною, думаючою, духовною. Тому сучасна освіта має включати п'ять наступних блоків: культуру, екологію, спеціальність, економіку і право.

Основними принципами освіти, згідно із Законом України про освіту, є наступні:

- доступність для кожного громадянина усіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою;
- рівність умов кожної людини для повної реалізації її здібностей, таланту, всебічного розвитку;
- гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей;
- органічний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, традиціями;

- незалежність освіти від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- науковий, світський характер освіти;
- інтеграція освіти з наукою і виробництвом;
- гнучкість і прогностичність системи освіти;
- єдність, безперервність, різноманітність, і наступність системи освіти;
- поєднання державного управління і громадського самоуправління в освіті.

Нині суть гуманізації професійної освіти в першу чергу полягає в тому, щоб виховати шану до природи, великої радості від раціонального природокористування, взаємовідносин і доброго спілкування з природою і людьми; розвинути у студента почуття радості і задоволення від творчої корисної праці, спрямованої на добро.

Гуманізація професійної вищої освіти – це поєднання навчання і виховання, системне розумне рішення складної задачі, загальнолюдських і вічних цінностей, це здійснення науково-технічного прогресу за умови збереження Природи, природного в природі, людяного в людині. Вищий навчальний заклад у першу чергу повинен виховувати високі людські якості, щоб високі істини та ідеї перетворювалися в переконання, практику суспільного життя. Думає й страждає, шукає, творить тільки людина. А просто зооінженер, агроном, вчитель, лікар тощо без високих людських якостей є ремісником, мало здатним для творчості, пошуків, які мало користі дають суспільству. На шляху здобування вищої професійної освіти студент повинен перш за все здобути вищу освіту душі, усвідомлюючи, що основними завданнями його, як фахівця вищої кваліфікації, є не тільки професійні знання, навички і вміння, але і підвищувати свою культуру, поглиблювати духовність, розширювати ерудицію, оберігати і розвивати загальнолюдські цінності тощо.

Курс «Основи фахової діяльності» знайомить студентів із технологіями навчання у вищому навчальному закладі, а також формами аудиторних занять і самостійної роботи; з організацією науково-дослідної роботи і особливостями інтелектуальної праці та формами здобування професійних знань; з функціональними обов'язками і умовами роботи на виробництві; з факторами, що визначають науково-технічний прогрес галузі тваринництва;

знайомить студентів із структурою продуктивного тваринництва в Україні і світі, його станом і перспективами розвитку, досягненнями аграрної науки і, зокрема, зооінженерії, з досягненнями передової практики, з основними проблемами екології, що пов'язані з тваринництвом. Ця дисципліна допомагає студентові поглибити професійну орієнтацію, визначити місце і роль фахівця вищої кваліфікації в суспільному житті, прищеплює почуття високої шани до професії зооінженера і високої відповідальності за свою справу.

Задача курсу певною мірою полягає і в тому, щоб допомогти студентові швидко оволодіти методами і формами навчання у вищих навчальних закладах, роботи з книгою, користування бібліотекою, раціонально вести конспекти, оформляти реферати і словники понятійних фахових термінів, тези доповідей, формами самоосвіти, самовиховання, самоконтролю і самоаналізу тощо.

Дані методичні рекомендації надають студентам уяву про структуру, обсяг і зміст окремих розділів дисципліни, методику та правила виконання контрольної роботи, що надасть змогу самостійно виконати контрольну роботу та працювати над оволодінням даного курсу.

1. ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ СТУДЕНТАМИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Дисципліна вивчається протягом настановчої сесії першого курсу. Матеріал викладається за модульною структурно-логічною формою.

1.1. Розподіл навчального часу

Тема	Назва розділів	Обсяги годин		
		лекції	практичні	всього
1	Предмет, методи вивчення курсу. Загальна спеціальна зооінженерія. Зв'язок зооінженерії з біологією, економікою.	2		2
2	Технологія навчання в ВНЗ. Форми аудиторного навчання і самостійна робота.	2		2
	Бібліотека. Історія і практика бібліотечної справи. Правила користування бібліотекою. Вимоги до обробки і оформлення літератури.		2	2
	Всього	4	2	6

1.2. Перелік та короткий зміст лекцій

1. Предмет і методи вивчення курсу; задачі і значення. Історія вищої аграрної освіти. Загальна і спеціальна зооінженерія. Внесок вітчизняних вчених в розвиток зооінженерії як науки і практики.

..... **2 години**

2. Техніка навчання у ВНЗ аграрно-промислового комплексу. Структура ВНЗ. Історія вищої школи та МНАУ. Місце і значення зооінженерії в системі АПК. **2 години**

1.3. Перелік та план практичних занять

Бібліотека. Історія і практика бібліотечної справи. Правила користування бібліотекою. Вимоги до обробки і оформлення літератури. **2 години**

1.4. Консультації

Консультації проводяться під час виклику студентів заочної форми навчання на сесію в процесі читання курсу.

1.5. Самостійна робота студентів

Самостійна робота передбачає опрацювання літератури, підготовка до заліку. Здійснюється самостійна робота за індивідуальним планом, розробленим самим студентом заочної форми навчання.

№ п/п	Зміст	Години
1	Вступ до дисципліни	2
2	Ознаки, види і рівень продуктивності с.-г. тварин	16
3	Аграрна освіта в Україні	10
4	Бібліотечна справа. Науково-дослідна робота студентів. Зооінженерія	20
	Всього	48

1.6. Форми заключного контролю знань

Формою заключного контролю знань у вивченні дисципліни є іспит.

2. ЗАВДАННЯ І МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ПО ВИКОНАННЮ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольну роботу виконувати відповідно до питань, що встановлюються по табл. 3 із врахуванням учбового шифру студента (у відповідності до двох останніх цифр залікової книжки). Для цього необхідно знайти у вертикальному і горизонтальному рядках таблиці відповідні цифри шифру і у клітинці, що знаходиться на місці перехрещення граф визначити потрібні номери індивідуального завдання. Наприклад, якщо номер залікової книжки 053015, то студент має виконувати роботу за номерами тем 5, 36, 65.

Питання повинні бути розкриті в повному обсязі із використанням сучасної літератури.

В кінці роботи необхідно надати перелік використаної літератури, яка оформлюється згідно вимог. Відомості про книги (монографії, підручники, довідники та ін.) повинні містити: прізвище та ініціали автора, заголовок книги, місце видання, видавництво, рік видання, кількість сторінок. Наприклад: Калиниченко Г.І. Селекція сільськогосподарських тварин: Курс лекцій. – Миколаїв: МДАУ, 2007. – 259 с.

Якщо книга написана чотирма і більше авторами, то пишеться прізвище тільки першого автора і додається «та інші». Місто Київ, де розташовано видавництво, пишеться скорочено, інші – повністю. Назва видавництва пишеться без лапок.

При відсутності авторів спочатку пишеться назва книги, потім вказується, під чією редакцією видана книга або хто являється її складачем, далі місце видання, видавництво, рік видання, кількість сторінок. Наприклад: Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин / за ред. М.Т. Ноздріна. – К.: Урожай, 1991. – 341 с.

При цитуванні статей з періодичних видань (журналів) в списку вказують прізвище та ініціали авторів, назву статей, назву журналу, рік видання, том, номер та сторінки, на яких розміщена стаття. Наприклад: Коваленко В.П., Нежлукченко Т.І., Плоткін С.Я. Сучасні методи оцінки і прогнозування закономірностей онтогенезу тварин і птиці // Вісник аграрної науки. – 2008. – № 2. – С.40-45.

Нумерація джерел використаної літератури здійснюється

арабськими цифрами.

Для рецензування роботи викладачем студент повинен на другому аркуші зошита наклеїти бланк рецензії.

В кінці роботи необхідно поставити дату і особистий підпис.

Таблиця 3

Номери питань та додатків для виконання контрольної роботи

Передостан ня цифра шифру	Остання цифра шифру									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
1	1, 31, 61	2, 32, 62	3, 33, 63	4, 34, 64	5, 35, 65	6, 36, 66	7, 37, 67	8, 38, 68	9, 39, 69	10, 40, 70
2	11, 41, 71	12, 42, 72	13, 43, 73	14, 44, 74	15, 45, 75	16, 46, 76	17, 47 77	18, 48, 78	19, 49 79	20, 50, 80
3	21, 51, 81	22, 52, 82	23, 53, 83	24, 54, 84	25, 55, 85	26, 56, 86	27, 57, 87	28, 58, 88	29, 59, 89	30, 60, 90
4	1, 30, 62	2, 31, 63	3, 32, 64	4, 33, 65	5, 34, 66	6, 35, 67	7, 36, 68	8, 37, 69	9, 38, 70	10, 39, 71
5	11, 40, 72	12, 41, 73	13, 42, 74	14, 43, 75	15, 44, 76	16, 45, 77	17, 46, 78	18, 47, 79	19, 48, 80	20, 49, 81
6	21, 50, 82	22, 51, 83	23, 52, 84	24, 53, 85	25, 54, 86	6, 55, 87	27, 56, 88	28, 57, 89	29, 58, 90	1, 30, 59
7	2, 31, 60	3, 32, 61	4, 33, 62	5, 34, 63	6, 35, 64	7, 36, 65	8, 37, 66	9, 38, 67	10, 39, 68	13, 40, 69
8	14, 41, 70	15, 42, 71	16, 43, 72	17, 44, 73	18, 45, 74	19, 46, 75	20, 47, 76	23, 48, 77	24, 45, 78	21, 46, 79
9	22, 47, 80	23, 48, 81	24, 49, 82	25, 50, 83	26, 51, 84	27, 52, 85	28, 53, 86	29, 54, 87	30, 55, 88	31, 56, 89
0	32, 57, 90	5, 33, 58	6, 34, 59	7, 35, 60	8, 36, 61	9, 37, 62	10, 38, 63	11, 39, 64	12, 40, 65	13, 41, 66

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Значення тварин у природі?
2. Охарактеризуйте структуру вищого навчального закладу.
3. Суть і значення науково-технічного прогресу в тваринництві?
4. Значення тварин в житті людини?
5. Вкажіть форми аудиторних занять та самостійної роботи.
6. Вкажіть суть і значення науково-дослідної роботи студентів.
7. Історія зооветеринарної освіти?
8. Вкажіть основні правила безпеки праці у тваринництві.
9. Охарактеризуйте суть і значення мови в освітянській і фаховій діяльності.
10. Вкажіть біологічні системотворчі фактори тваринництва.
11. Правила користування бібліотекою.
12. Охарактеризуйте суть і значення екологізації тваринництва.
13. Вкажіть природно-кліматичні системотворчі фактори тваринництва.
14. Правила роботи з книгою.
15. Вкажіть задачі і значення ветеринарної медицини.
16. Вкажіть економічні і організаційно-господарські системотворчі фактори тваринництва.
17. Основні загальні вимоги до оформлення наукової доповіді, статті, реферату.
18. Охарактеризуйте суть основних, допоміжних та нетрадиційних галузей тваринництва.
19. Охарактеризуйте технологію як науку і практику ведення сучасного тваринництва.
20. Вкажіть професійні та морально-етичні основи фахової діяльності.
21. Історія зооінженерної практики і освіти.
22. Охарактеризуйте суть і значення племінної справи у тваринництві.
23. Що має знати і вміти бакалавр і магістр?
24. Історія створення бібліотек у світі і в Україні?
25. Дайте визначення породи тварин і вкажіть значення порід.
26. Характеристика діяльності наукової бібліотеки як найважливішої кафедри вищого навчального закладу.

27. Вкажіть структуру тваринництва в Україні.
28. Дайте загальну характеристику скотарства.
29. Охарактеризуйте суть Булонської конвенції (процесу).
30. Охарактеризуйте науково-дослідну роботу студентів як найбільш ефективну форму навчання.
31. Дайте загальну характеристику свинарства.
32. Вкажіть основні центри domestикації великої рогатої худоби, свиней, овець, коней та сільськогосподарських птахів.
33. Вкажіть основні форми навчання у вищих навчальних закладах.
34. Дайте загальну характеристику вівчарства і козівництва.
35. Вкажіть класифікацію порід тварин за продуктивністю.
36. Охарактеризуйте суть і значення дистанційного навчання.
37. Дайте загальну характеристику конярства.
38. Дайте визначення і класифікацію інфекційних та неінфекційних хвороб тварин.
39. Охарактеризуйте суть Європейської кредитно-трансферної системи технології навчання.
40. Дайте загальну характеристику птахівництва.
41. Дайте визначення терміну «раціон».
42. Вкажіть основні аграрні вищі навчальні заклади України.
43. Дайте класифікацію кормів.
44. Охарактеризуйте суть і значення бджільництва.
45. Назвіть визначних вчених України в галузі тваринництва.
46. Охарактеризуйте поживність кормів, та методи її визначення.
47. Дайте визначення терміну «зооінженерія» як галузі сільського господарства і науки.
48. Як називається вагітність у корів, свиней, овець, кіз, кобил та вкажіть її тривалість.
49. Вкажіть основні вимоги при будівництві тваринницьких приміщень.
50. Охарактеризуйте значення кінології.
51. Вкажіть основні цехи потоково-цехової технології виробництва молока.
52. Сучасний стан і перспективи розвитку тваринництва різних регіонів світу.
53. Розвиток бібліотечної справи в Україні.
54. Значення науки в розвитку тваринництва.
55. Дайте визначення і охарактеризуйте суть біотехнології.

56. Вкажіть основні галузі звірівництва в Україні.
57. Дайте визначення науково-технічного прогресу і науково-технічної революції.
58. Історія зооветеринарної освіти в Україні.
59. Вкажіть основні методи розведення сільськогосподарських тварин.
60. Охарактеризуйте основні правила роботи з книгою.
61. Охарактеризуйте корми рослинного походження.
62. Вкажіть демографічні системотворчі фактори тваринництва.
63. Дайте визначення терміну «технологія».
64. Вкажіть основні пріоритети і напрями розвитку скотарства.
65. Історія розвитку дистанційного навчання.
66. Дайте визначення терміну «порода тварин».
67. Вкажіть основні пріоритети і напрями розвитку свинарства.
68. Охарактеризуйте основні форми самостійної навчальної роботи студентів.
69. Дайте визначення термінів «університет», «студент».
70. Охарактеризуйте корми тваринного походження.
71. Вкажіть професійні і морально-етичні основи фахівця вищої кваліфікації.
72. Дайте визначення терміну «зооінженерія».
73. Вкажіть основні пріоритети і напрями розвитку птахівництва.
74. Охарактеризуйте основні форми аудиторних занять.
75. Дайте загальну характеристику індустриальної технології в тваринництві.
76. Вкажіть основні пріоритети і напрями розвитку вівчарства.
77. Історія Миколаївського національного аграрного університету.
78. Охарактеризуйте структуру тваринництва регіону Степу України.
79. Вкажіть основні пріоритети і напрями розвитку конярства.
80. Охарактеризуйте взаємозв'язок тваринництва і агрономії.
81. Вкажіть основні фактори, що визначають привабливість доместикації тих чи інших видів тварин.
82. Вкажіть основні переваги комбікормів над кормами рослинного і тваринного походження.
83. Охарактеризуйте технологію навчання у вищих навчальних закладах.
84. Вкажіть основні задачі племінного заводу.

85. Дайте визначення і охарактеризуйте значення вітамінів.
86. Охарактеризуйте основні форми науково-дослідної роботи студентів.
87. Охарактеризуйте взаємозв'язок тваринництва і ветеринарної медицини.
88. Охарактеризуйте допоміжні галузі тваринництва в Україні.
89. Суть і значення аквакультури.
90. Значення науки в підвищенні ефективності всіх галузей тваринництва.

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Давиденко В. М. Введение в специальность : методические указания / В. М. Давиденко. — Николаев : Николаевский филиал ОСХИ, 1988. — 44 с.
2. Давиденко В. М. Гуманізація та гуманітаризація зооінженерної освіти : методичні вказівки / В. М. Давиденко. — Миколаїв : МСГІ, 1995. — 7 с.
3. Давиденко В. М. Гуманізація викладання зоотехнії студентам зооінженерних факультетів сільськогосподарських вузів : методична розробка / В. М. Давиденко, В. В. Давиденко, І. В. Назаренко. — Миколаїв : МСГІ, 1994. — 15 с.
4. Давиденко В. М. Основи фахової діяльності : методична розробка / В. М. Давиденко, В. К. Іванов. — Миколаїв : МДАУ, 2010. — 26 с.
5. Давиденко В. М. Вступ до спеціальності : навчальний посібник / В. М. Давиденко. — Миколаїв : МДАУ, 2007. — 327 с.
6. Давиденко В. М. Наука та вчені в галузі тваринництва : методична розробка / В. М. Давиденко. — Миколаїв : МДАУ, 2012. — 37 с.
6. Свечин К. Б. Введение в зоотехнію / К. Б. Свечин. — М. : Колос, 1977. — 160 с.
7. Свечин К. Б. Введение в зоотехнію / К. Б. Свечин. — М. : Агропромиздат, 1986. — 121 с.
8. Практикум із свинарства і технології виробництва свинини / за ред. В. І. Герасимова. — К. : Урожай, 1995.
9. Свинарство і технологія виробництва свинини / [В. І. Герасимов, В. П. Рибалко, Л. М. Цицюрський та ін.] — К. : Урожай, 1996. — 352 с.
10. Селекція сільськогосподарських тварин / Ю. Ф. Мельник, В. П. Коваленко, А. М. Угнівенко та ін. / за заг. ред. Ю. Ф. Мельника, В. П. Коваленко, А. М. Угнівенко. — К. : «Інтас», 2008. — 445 с.
11. Овцеводство и козоводство: Справочник — М. : Агропромиздат, 1990.
12. Штомпель М. В. Технологія виробництва продукції вівчарства: Навч. видання / М. В. Штомпель, Б. О. Вовченко. — К. : Вища освіта, 2005. — 343 с.

Додаткова:

1. Волкопялов Б.М. Свиноводство /Б.М. Волкопялов – Л.: Колос, 1967.
2. Годівля сільськогосподарських тварин / [В. Я. Максаков, М. І. Мосолов, О. І. Бондарєв та ін.]; за ред. В. Я. Максакова. — К. : Урожай, 1987. — 168 с.
3. Джапаридзе Т.И. Овцеводство /Т.И. Джапаридзе – М.: Колос, 1983.
4. Інформаційні системи селекції тварин. – К.: Урожай, 1989.
5. Зубець М.В. Племінні ресурси України / М.В. Зубець – К.: 1998.
6. Поляков І.І. Основи тваринництва / І.І. Поляков – М.: Колос, 1980.
8. Птахівництво і технологія виробництва яєць і м'яса птиці / [В. І. Бесулін, В. І. Гужва, С. М. Куцак та ін.] ; за ред. В. І. Бесуліна. — Біла Церква : БПДАУ, 2003. — 448 с.
9. Розведення сільськогосподарських тварин з основами спеціальної зоотехнії / [Т. В. Засуха, М. В. Зубець, Й. З. Сірацький та ін.] ; за ред. М. В. Зубця. — К. : Аграрна наука, 1999. — 512 с.
- 10.Свинарство і технологія виробництва свинини / [В. І. Герасимов, Л. М. Цицюрський, Д. І. Барановський та ін.] ; за ред. В. І. Герасимова. — Харків : Еспада, 2003. — 448 с.
- 11.Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини / [В. І. Костенко, Й. З. Сірацький, М. І. Шевченко та ін.] ; за ред. В. І. Костенко. — К. : Урожай, 1995. — 472 с.
12. Технологія виробництва продукції свинарства : навч. посіб./ [В.С.Топіха, В.Я.Лихач, С.І.Луговий та ін.] за ред. В.С.Топіхи. —Миколаїв : МДАУ,2012.—453 с. : іл.